

PRACOVNÍ ČINNOSTI CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU pro 1. až 5. ročník

1. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Pracovní činnosti postihuje široké spektrum činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

1.1 Vzdělávací obsahy, ze kterých je vyučovací předmět utvořen

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní činnosti je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy:

Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny

- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Předmětem prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (cvičení kreativity, pozornosti a soustředění).

Environmentální výchova (podmínky života, náš životní styl, ekologické zemědělství).

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (zvyky a tradice národů Evropy, styl života v Evropských rodinách).

1.2 Mezipředmětové vztahy, přesahy

Výtvarná výchova – vytváření prostorových objektů. Vlastivěda – historická řemesla. Přírodověda – jednoduché stroje, podmínky pro život, léčivé rostliny.

1.3 Upřednostňované formy realizace vyučovacího předmětu

Vyučovací hodina s výraznějším začleňováním krátkodobých projektů; skupinová výuka – jednoduché projekty; ročníkové projekty v 1. a 2. ročníku „ZOO – Olomouc“, navazující na učivo prvouky a na exkurzi v ZOO.

1.4 Časová dotace vyučovacího předmětu

Předmět se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. Celková dotace na prvním stupni je 5 vyučovacích hodin.

1.5 Ročníky, ve kterých se vyučovací předmět realizuje

Předmět se realizuje v 1. až 5. ročníku.

1.6 Místo realizace vyučovacího předmětu

Ve třídě, v terénu – pozorování, sbírání materiálu, na školním pozemku, v keramické dílně, ve školní kuchyňce.

1.7 Dělení výuky na skupiny, spojování žáků z různých ročníků

Výuka se nedělí.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

- pozitivní vztah k práci a odpovědnost za kvalitu svých i společných výsledků práce,
- osvojení si základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí,
- organizace a plánování práce, používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě,
- vytrvalost a při plnění zadaných úkolů, uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti,
- orientace v různých oborech lidské činnosti a osvojení si potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření.

2.1 Kompetence k učení

- Vedeme žáky k osvojení si základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí.
- Učíme žáky vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku.

2.2 Kompetence k řešení problémů

- Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.
- Rozvíjíme u žáků tvořivost, vedeme je k uplatňování vlastních nápadů.

2.3 Kompetence komunikativní

- Rozšiřujeme žákům slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učíme je popsat postup práce.
- Učíme žáky užívat správnou terminologii.
- Vedeme žáky k formulování vlastních názorů.

2.4 Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci.
- Vedeme žáky k tomu, aby respektovali odlišné názory, uměli je vyslechnout a zaujmout stanovisko.

2.5 Kompetence občanské

- Umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.
- Vedeme žáky k zodpovědnému chování ke svému zdraví i zdraví druhých

2.6 Kompetence pracovní

- Vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci.
- Vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce.
- Vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků.
- Učíme žáky objevovat a poznávat všechno, co je zajímavá, co se jim líbí a v čem by v budoucnu mohli uspět.